

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ

На основу члана 76. става 2. и члана 78. Закона о науци и истраживањима („Службени гласник Републике Србије“, бр. 49/2019) и чланова 8, 12, 14. и 15. Правилника о стицању истраживачких и научних звања („Службени гласник Републике Србије, бр. 159/2020), и одлуке Наставно-научног већа којом је именована Комисија за припрему реферата за избор Тијане Речевић у истраживачко звање истраживач-сарадник, Комисија у саставу: проф. др Дејан Јовић, Свеучилиште у Загребу – Факултет политичких знаности, проф. др Драган Ђукановић, Универзитет у Београду – Факултет политичких наука и проф. др Филип Ејдус, Универзитет у Београду – Факултет политичких наука, подноси Већу следећи

ИЗВЕШТАЈ

1. Основни биографски подаци

Тијана Речевић (██████████) је докторандкиња на Факултету политичких наука Универзитета у Београду, где је, од јуна 2018. године, и запослена у звању истраживач-приправник. Докторске академске студије политикологије – међународне и европске студије је уписала академске 2017/2018. године, а током протекле две године је добитница стипендије за докторске студије коју додељује Мисија ОЕБС-а у Србији. Тијанина просечна оцена у досадашњем току докторских академских студија је 10,00, а тема пријављене докторске дисертације гласи: „The Role of Public in Foreign and Security Policy: The Relationship Between Policymakers and Public Opinion from a Constructivist Perspective“ („Улога јавности у спољној и безбедносној политици: Однос одлучилаца и јавног мњења из конструктивистичке перспективе“).

Током академске 2016/2017. године, Тијана је похађала мастер програм Студија конфликта (*Conflict Studies*) на Лондонској школи економије и политичке науке

(*London School of Economics and Political Sciences – LSE*) у Уједињеном Краљевству, као добитница Чивнинг стипендије (*Chevening Scholarship*) Владе Уједињеног Краљевства. Поред тога што је овај програм завршила са одличним успехом (*Diploma with Distinction*), Тијана је од стране департмана награђена и Наградом за најбољу мастер дисертацију на програму Студије конфликта у академској 2016/2017. години за тезу под насловом „*Transitional Justice Beyond EU Conditionality: Post-Accession Backsliding in Croatia from a Rational Institutionalist Perspective*“ („Транзициона правда по истеку ЕУ условљавања: Пост-приступно назадовање у Хрватској из перспективе рационалног институционализма”).

Тијана је претходно завршила и мастер академске студије на Факултету политичких наука Универзитета у Београду, на студијском програму Политикологија – међународне студије, модул Међународна безбедност. Са просечном оценом 10,00 и одбрањеним мастер радом на тему „Последице мигрантске кризе у 2015. и 2016. години на нормативну моћ Европске уније“, Тијана је септембра 2016. године стекла звање мастер политиколога за међународне послове. Захваљујући постигнутим резултатима на мастер студијама, Тијана је и у академској 2014/2015. години била добитница стипендије „Доситеја” Министарства омладине и спорта Републике Србије.

Основно академско образовање је стекла на Факултету политичких наука Универзитета у Београду, на програму Међународне студије, модул Међународна политика. Тијанина просечна оцена током основних студија (2010 – 2014) била је 9,93. Захваљујући постигнутим резултатима, Тијана је у завршној години студија била добитница стипендије „Доситеја” Министарства омладине и спорта Републике Србије.

Тијана има напредно знање енглеског језика, а служи се немачким, француским и шпанским.

2 Педагошки и истраживачки рад

Тијана је током зимског семестра академске 2017/2018. године била ангажована као сарадник-демонстратор на предмету Политички систем Србије, а од летњег семестра исте академске године до данас, ангажована је у настави на предметима Увод у студије безбедности и Безбедност Србије. Од летњег семестра 2017/2018. године, Тијана помаже и у настави на појединим предметима на мастер модулу Међународне

безбедности (Секуритизација и десекуритизација, Регионална безбедност, Реформа сектора безбедности и Мастер семинар).

Области Тијаниног академског интересовања су међународна и евроатлантска безбедност, спољнополитичка анализа, као и етнички подељена друштва (регулација етничких сукоба, институционални дизајн у подељеним друштвима, наслеђе оружаних конфликта). Њена пријава докторске дисертације на тему „The Role of Public in Foreign and Security Policy: The Relationship Between Policymakers and Public Opinion from a Constructivist Perspective“ („Улога јавности у спољној и безбедносној политици: Однос одлучилаца и јавног мњења из конструктивистичке перспективе“), усвојена је одлуком Наставно-научног већа Факултета политичких наука (одлука бр. 08-8290/1), на седници одржаној 08. априла 2021. године, а сагласност је добијена и од стране Већа научних области правно-економских наука Универзитета у Београду (одлука бр. 61206-1879/2-21 ЈЂ), на седници одржаној 05. маја 2021. године.

У склопу свог истраживачког рада на докторској дисертацији, Тијана је у досадашњем току докторских студија учествовала на више међународних научних конференција. Издваја се њено учешће на виртуелној годишњој конференцији Удружења за међународне студије (*International Studies Association – ISA*) 2021. године, на Заједничкој конференцији Удружења за међународне студије (ISA) и Централно и истичноевропског удружења за међународне студије (*Central and East European International Studies Association – CEEISA*) у Београду јуна 2019. године, као и на годишњој конференцији Европског конзорцијума за политичка истраживања (*European Consortium for Political Research – ECPR*) у Вроцлаву септембра 2019. године. Поред излагања научних радова на конференцијама, Тијана је била и део организационог тима Заједничке конференције Удружења за међународне студије (ISA) и Централно и источноевропског удружења за међународне студије (CEEISA) одржане на Факултету политичких наука јуна 2019. године, а помагала је и у организацији Сабора политиколога Удружења за политичке науке Србије 2018. и 2019. године.

У јуну 2018. године, Тијана је изабрана у звање истраживача-приправника на Факултету политичких наука, од када је у том звању и запослена на Факултету у оквиру пројекта „Политички идентитет Србије у регионалном и глобалном контексту” (ОИ 179076). Тијана је од 2019. године ангажована и као студент-истраживач на пројекту “Fighting Together, Moving Apart at the Age of Brexit and Trump”, који спроводи конзорцијум дванаест европских унниверзитета, а финансира Фолксваген

Фондација. Поред тога, као докторандкиња је ангажована и на пројекту “MIGREC”, којим координира Факултет политичких наука у оквиру Програма Европске уније за истраживање и иновације (*EU Horizon 2020 Research & Innovation Programme*).

Од 2018. године, Тијана је ангажована и као помоћна уредница у часопису *Journal of Regional Security* (M24) који издају Факултет политичких наука и Београдски центар за безбедносну политику.

Чланица је Удружења за међународне студије (ISA) и Европског конзорцијума за политичка истраживања (ECPR).

3. Објављени радови

У поменутих областима, Тијана је до сада објавила више научних радова у домаћим часописима, један рад у међународном зборнику, као и један коауторски рад у међународном научном часопису. Објављени радови сведоче о теоријској, емпиријској и методолошкој квалитетности кандидаткиње за израду самосталног истраживачког рада у домену спољних и безбедносних политика.

А) Последњи објављен научни чланак (2021), под насловом „Ontological Insecurity as an Emergent Phenomenon: Bottom-Up Securitization of Migration in Serbia“, Тијана је писала коауторски са проф. др Филипом Ејдусом за специјално издање часописа *European Psychologist* (26 (1), 29-44, категорија M21). Наслањајући се на расправе о јединици анализе у студијама онтолошке безбедности у међународним односима, рад тежи да расветли недовољно истражене везе између индивидуалног и колективног нивоа, односно начине на које су појединци и колективитети (превасходно држава) повезани као носиоци онтолошке безбедности. Служећи се теоријама комплексности и секуритизације, аутори концептуализују онтолошку безбедност као емергентни феномен који настаје из хоризонталних, нелинеарних и спонтаних микроинтеракција међу појединцима и колективитатима на различитим мезонивоима. Аргумент је илустрован студијом случаја анти-мигрантске мобилизације у Србији, те онтолошком несигурношћу која је временом извирала из гласина и микросекуритизација које су се кретале одоздо, од грађана, према политичком врху. Овај рад је посебно важан будући да представља једну од главних одскочних дасака за Тијанин теоријски оквир и оригинални аргумент у дисертацији.

Б) Рад под називом „Сви на истој страни? Како спољнополитички одлучиоци објашњавају војну неутралност, а како је грађани схватају“, написан са Миланом Крстићем, објављен је у зборнику *Сарадња Србије са евроатлантском заједницом* (2020), који је приредио Стефан Сурлић, а објавили Институт за европске послове и Факултет политичких наука Универзитета у Београду (стр. 16-30, категорија М45). Циљ овог рада је да изазове уврежене претпоставке о друштвеном консензусу око политике војне неутралности у Републици Србији. Основна тврдња овог рада јесте да постоји значајна разлика у погледу тога како елите артикулишу концепт војне неутралности и тога какву војну неутралност грађани желе. У раду се анализирају изјаве кључних представника спољнополитичког апарата Србије од 2008. до 2019. године и прате њихове промене у артикулацији концепта војне неутралности, те упоређују са променама које постоје у јавном мњењу на основу бројних истраживања јавног мњења у овом периоду. Налази овог рада су, такође, релевантни за тему докторске дисертације будући да указују на потребу за укључивањем студије случаја Србије у реактуелизоване теоријске дебате о природи и важности јавног мњења у спољној политици, те односу спољнополитичких елита и јавног мњења.

В) Научни чланак који посебно сведочи о Тијаниној способности да самостално спроведе опсежно теренско истраживање, објављен је под насловом „Violent Extremism in the Context of Migrant Crisis: Evidence from Serbia“ 2019. године у међународном зборнику *Extremism and Violent Extremism in Serbia: 21st Century Manifestations of an Historical Challenge*, који је приредила Валери Пери, а издао *ibidem Press* из Хановера (стр. 281-317, категорија М13). Ослањајући се на литературу о узроцима и последицама реципрочне радикализације, рад разматра потенцијал за радикализацију који је масовни прилив миграната у Србију ослободио како међу домаћим становништвом у најпогођенијим општинама, тако и међу мигрантском популацијом у центрима за прихват. Истраживање је засновано на великом броју интервјуа (око 30) са представницима централних и локалних власти надлежних за управљање мигрантском ситуацијом у Србији и са представницима цивилног друштва – како организација ангажованих на заштити права миграната, тако и организација и покрета који се залажу за анти-мигрантску политику у Србији.

Г) У научном чланку „Европеизација“ колективног сећања: Сећање на Други светски рат у проширеној Европској унији“, објављеном 2018. године у часопису *Политичка ревија* (4/2018, 47-67), у издању Института за политичке студије, Тијана се

бави процесом изградње колективних сећања на нивоу политике сећања ЕУ. Она указује на парадигматску промену у политици сећања ЕУ која се одвија кроз растућу институционализацију и промоцију тзв. политике антитоталитаризма, засноване на повлачењу својеврсног знака једнакости између нацистичких, фашистичких и комунистичких злочина. Циљ овог рада је да укаже на ову промену, те да истражи иницијалне последице овакве „европеизације” колективних сећања држава чланица везаних за Други светски рат и тоталитаризме који су обележили ратни и послератни период. Емпиријску потврду основне тезе рад пружа кроз анализу случаја Хрватске, показујући како хрватске политичке елите настоје да политику антитоталитаризма искористе или као легитимацијску основу или као накнадно оправдање домаћих ревизионистичких тенденција које иду у правцу релативизације хрватске фашистичке прошлости.

Д) У раду под насловом „Утицај хрватског уласка у НАТО и Европску унију на безбедност Балкана“, објављеном 2015. године у часопису *Политика националне безбедности* (1/2015, стр. 119-138), Института за политичке студије, Тијана анализира како је хрватско чланство у поменутиим организацијама утицало на безбедност читавог Балкана. У анализи ових последица, ауторка се ослања на теорију регионалних безбедносних комплекса и секторски приступ копенхашке школе безбедности. Проматрањем безбедносне архитектуре Балкана кроз ТРБК, налази да је Балкан део европског безбедносног комплекса унутар кога, превасходно због неједнаког успеха у евроатлантским интеграцијама, постоји и Западни Балкан као својеврстан регионални безбедносни поткомплекс. Како нерешени посткомфликтни проблеми нису нестали чланством у НАТО-у и Европској унији, Тијана сматра да Хрватска није „отишла“ са Западног Балкана, већ се налази на пресеку две безбедносне заједнице, једне зреле и једне незреле. Ипак, позиција Хрватске на Балкану јесте ојачана, што представља безбедносни изазов за сваки од пет сектора безбедности.

Представљени подаци о Тијаниним резултатима на свим нивоима студија, њеним истраживачким и педагошким постигнућима, те о успешно пријављеној теми докторске дисертације, показују да се ради о кандидаткињи која је квалификована и посвећена наставку истраживачког рада у области међународних студија. На основу свега наведеног, Комисија сматра да Тијана Речевић у потпуности испуњава све законом прописане услове за стицање звања истраживач-сарадник.

Комисија:

проф. др Дејан Јовић
Свеучилиште у Загребу
Факултет политичких знаности

проф. др Драган Ђукановић
Универзитет у Београду
Факултет политичких наука

проф. др Филип Ејдус
Универзитет у Београду
Факултет политичких наука

У Београду, 17.05.2021.